

KAJ JE ADHD?

ADHD motnja je nevrovedenjska motnja, ki vpliva na čustva, vedenje in učenje. Je vseživljenjsko prisotna, vendar se simptomi z primernimi in rednimi terapevtskimi postopki lahko precej zmanjšajo, kvaliteta bivanja pa se bistveno izboljša.

A
D
H
D
Attention
Deficit
Hyperactivity
Disorder

netmeds.com
India Ki Pharmacy

RAZLIČNI TIPI ADHD MOTNJE

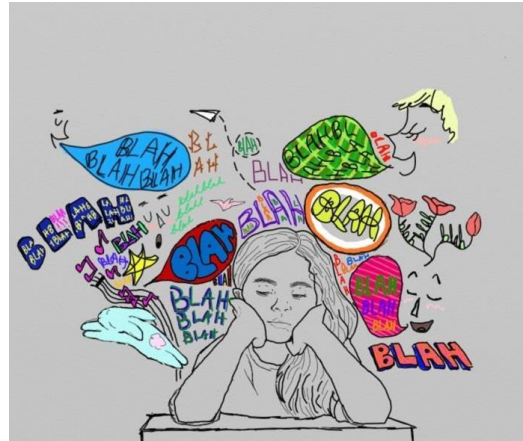
ADHD simptomi se kvalificirajo v tri kategorije:

- **nepozornost:** oseba se hitro zmede, izgubi pozornost, ima slabo koncentracijo in organizacijske zmožnosti
- **impulzivnost:** oseba je nagnjena k tveganju, ima zmanjšano možnost obvladanja same sebe
- **hiperaktivnost:** oseba je nemirna, se težko ustavi; veliko in nepretrgano govori; težko ostane fokusirana na eno nalogo

Različni tipi ADHD motnje nam pomagajo pri detekciji in obravnavi:

- **pretežno nepozoren tip:** hitro izgubi pozornost, spregleda detajle; mu hitro postane dolgčas; se težko skoncentrira na eno nalogo; ima

težave pri zbiranju in organiziranju misli ter pri učenju novih informacij; izgublja svinčnike, papir, ali ostale predmete, ki se uporabljajo za dokončanje specifične naloge; deluje kot da ne posluša; se giblje počasi in deluje zasanjano; predeluje informacije bolj počasi in manj točno kot ostali; ima težave pri sledenju določenim navodilom.

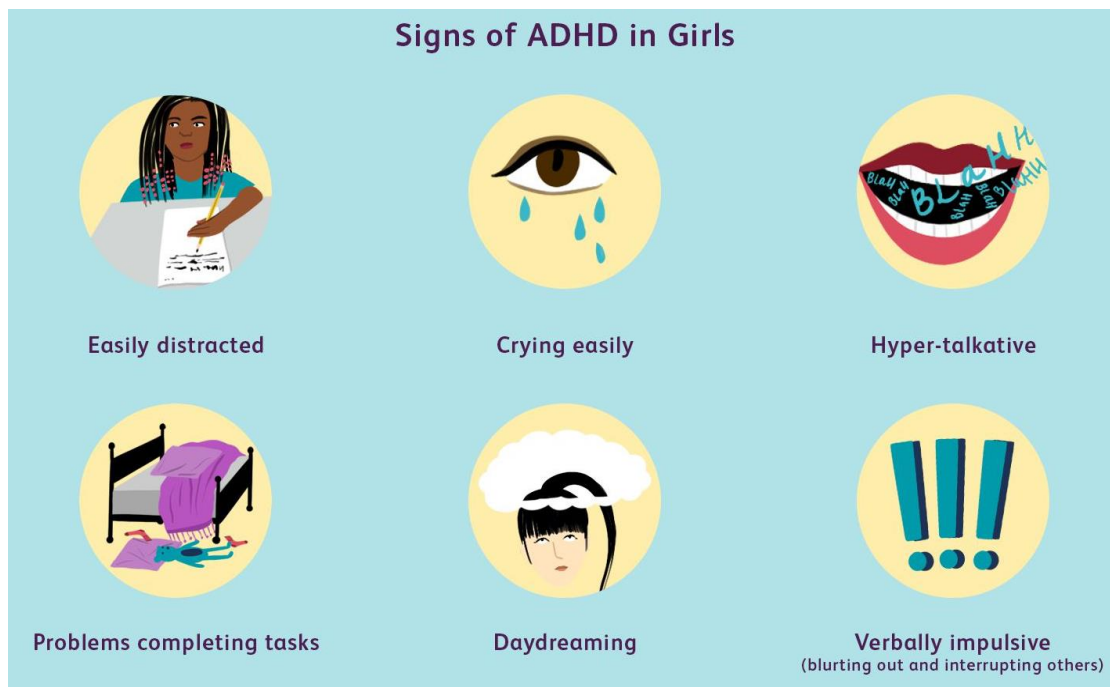

- **pretežno hiperaktivni-impulzivni tip:** deluje nemirno; ima potrebo po stalnem premikanju rok in/ali nog; ima težave pri sedenju pri miru; skoraj stalno govori; se dotika in se igra s predmeti, tudi ob neprimernih trenutkih; ima težave pri vključevanju v bolj umirjene statične naloge ali aktivnosti; je nepotrpežljiv; deluje neprilagojeno in ne razmisli o posledicah svojih dejanj; hitro »metanje« odgovorov in neprimerni komentarji ter motenje ostalih.

- **kombinirani tip:** osebe s kombiniranim tipom, ne kažejo pretežnih simptomov ne enega ne drugega od ostalih dveh tipov ADHD motnje. Večina otrok ima po mednarodnih raziskavah prav kombinirani tip motnje. Diagnozo se postavi, ko oseba kaže vsaj šest od vseh

simptomov pretežno nepozornega tipa in šest od pretežno hiperaktivno-impulzivnega tipa.

KAKO LAHKO ZNAKE ADHD OPAZIJO ŠOLSKI UČITELJI?

Učne težave označujejo težave, ki se porajajo pri procesiranju informacij, pri čemer otrok sicer ne kaže nobenih znakov omejenih zmožnosti. Pri šolskem delu se pri otrocih z ADHD značilno pojavljajo naslednje težave:

- težave z učinkovitim oziroma pozornim poslušanjem;
- netipično razumevanje prebranega;
- slabše razlikovanje med podobnimi zvoki, simboli in objekti;
- zadrževanje informacij (nezmožnost ali nepripravljenost govornega izražanja);
- težave pri izražanju misli skozi pisanje;
- nepravilno črkovanje, slabša sposobnost izražanja misli skozi govor in razumevanja matematičnih pojmov;
- težave z zaporedji, redom in strukturo.

Otrok ima zaradi navedenega lahko velike težave z sledenjem pouku in pri izdelovanju domačih nalog.

KAKŠNE SO LAHKO POSLEDICE MOTNJE ADHD?

Največkrat so otroci z motnjo ADHD stigmatizirani, označeni za lene, razvajene, neprilagojene ali celo nesposobne.

Zaradi težav z dohajanjem šolskih obveznosti, so lahko v svoji okolici odrinjeni v ozadje. Pojavijo se občutki manjvrednosti ali nesposobnosti, zaradi katerih otroci razvijejo tesnobne oziroma anksiozne motnje (prednastopna anksioznost). Zaradi tega je močno oteženo normalno navezovanje stikov z vrstniki in ohranjanje prijateljstva. Vse skupaj večinoma vodi v dodatno poslabšanje učnega procesa in motivacije.

PRIPRAVILA:

Marijana Šarić, profesorica defektologije

Viri:

Peklaj, C. (2016). Učne težave pri učencih z motnjo pozornosti in hiperaktivnosti. V C. Peklaj (ur.), *Učenci z učnimi težavami v šoli in kaj lahko stori učitelj* (str. 64–72). Ljubljana: Filozofska fakulteta.